

Potres leta 1998 v Zgornjem Posočju

Najmočnejši potres v Sloveniji v devetnajstem stoletju je stresel in hudo poškodoval našo prestolnico zvečer na Veliko noč leta 1895, ko je bil »večji del prebivalstva v svojih stanovanjih, ker ta dan ni bilo nobene zapeljive zabave, ne gledališča, ne koncerta, kvečjemu kak družinski večer, ki je omejen na malo število oseb.« Po nekaj več kot enem stoletju so velikonočni prazniki spet izzveneli s potresom. Eden najmočnejših potresov 20. stoletja z žariščem na ozemlju Slovenije se je zgodil 12. aprila 1998 v Zgornjem Posočju ob 12. uri in 55 minut po lokalnem času (10.55 UTC). Potres je nastal ravno v času prazničnega kosila, zaradi slabega vremena je bila v nadžariščnem območju večina ljudi doma.

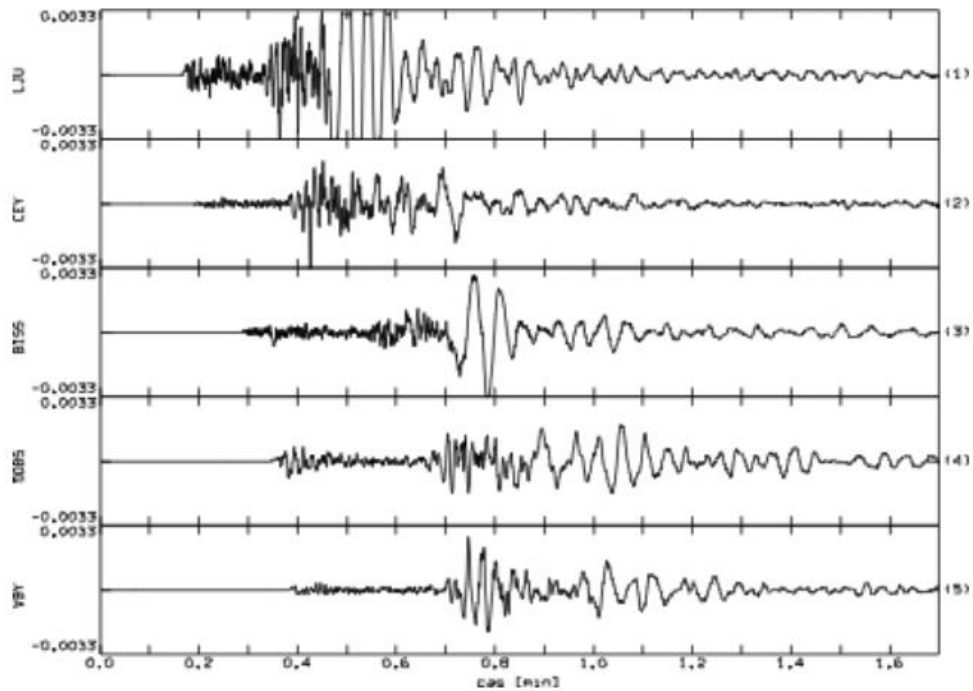
Navorna magnituda potresa je bila 5,6, največji učinki pa so dosegli VII–VIII EMS-98 v krajih Lepena, Magozd, Spodnje Drežniške Ravne in Tolminske Ravne. Poškodovani so bili predvsem starejši objekti, grajeni iz obdelanega in neobdelanega kamna. Žarišče potresa je bilo ob desnem zmičnem subvertikalnem prelomu pod Krnskimi pogorjem, in je zajelo del preloma dolžine okoli 10 km na globini med 2 in 7 kilometrov.

Potres je poleg velike gmotne škode na objektih na Bovškem, Kobariškem in Tolminskem povzročil tudi precejšnje spremembe v naravi, saj so nastali številni skalnati podori, ki so ponekod popolnoma uničili planinske poti. Padajoče kamenje je ponekod poškodovalo ali celo uničilo nekatere pomnike iz I. svetovne vojne. Potres je poškodoval več kot 4.000 objektov, na srečo pa ni zahteval smrtnih žrtev.

Potres 12. aprila 1998 so čutili prebivalci celotne Slovenije in prebivalci bližnjih predelov devetih držav: Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Madžarske, Avstrije, Švice, Italije, Slovaške, Češke in Nemčije. V prvih 20 urah po glavnemu potresu so potresne opazovalnice zabeležile več kot 400 popotresov, v naslednjih mesecih pa več kot 9.000. Prebivalci v nadžariščnem območju so jih čutili več kot 80.

Najmočnejši popotres je bil 6. maja 1998 ob 4. uri in 52 minut po lokalnem času in je imel magnitudo 4,3. in intenziteto V–VI EMS-98.

Potres je podrobneje predstavljen v publikaciji [Potresi v letu 1998](#).

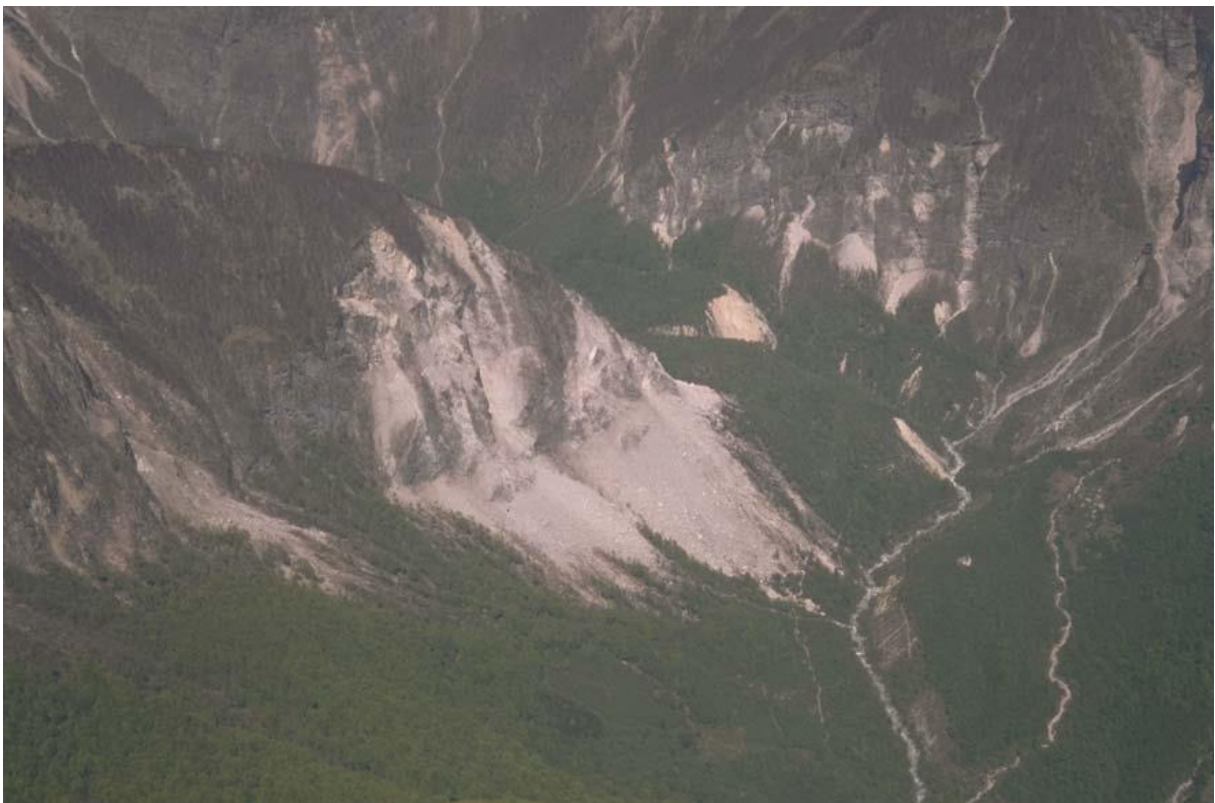
Zapis potresa v zgornjem Posočju 12. aprila 1998 ob 10. uri in 55 minut po svetovnem času na vertikalnih komponentah petih digitalnih opazovalnic slovenske državne mreže.

Globoke razpoke v vseh nosilnih stenah in delna porušitev vogalov konstrukcije so značilne poškodbe objektov iz neobdelanega kamna. V pritličju sirarne na planini Polog nad Tolminko v neposredni bližini Osojnice so se zaradi posedanja etaže porušile vse predelne stene. (Makroseizmični arhiv, ARSO)

Popolnoma porušeno gospodarsko poslopje na planini Polog nad Tolminom.
(Makroseizmični arhiv, ARSO)

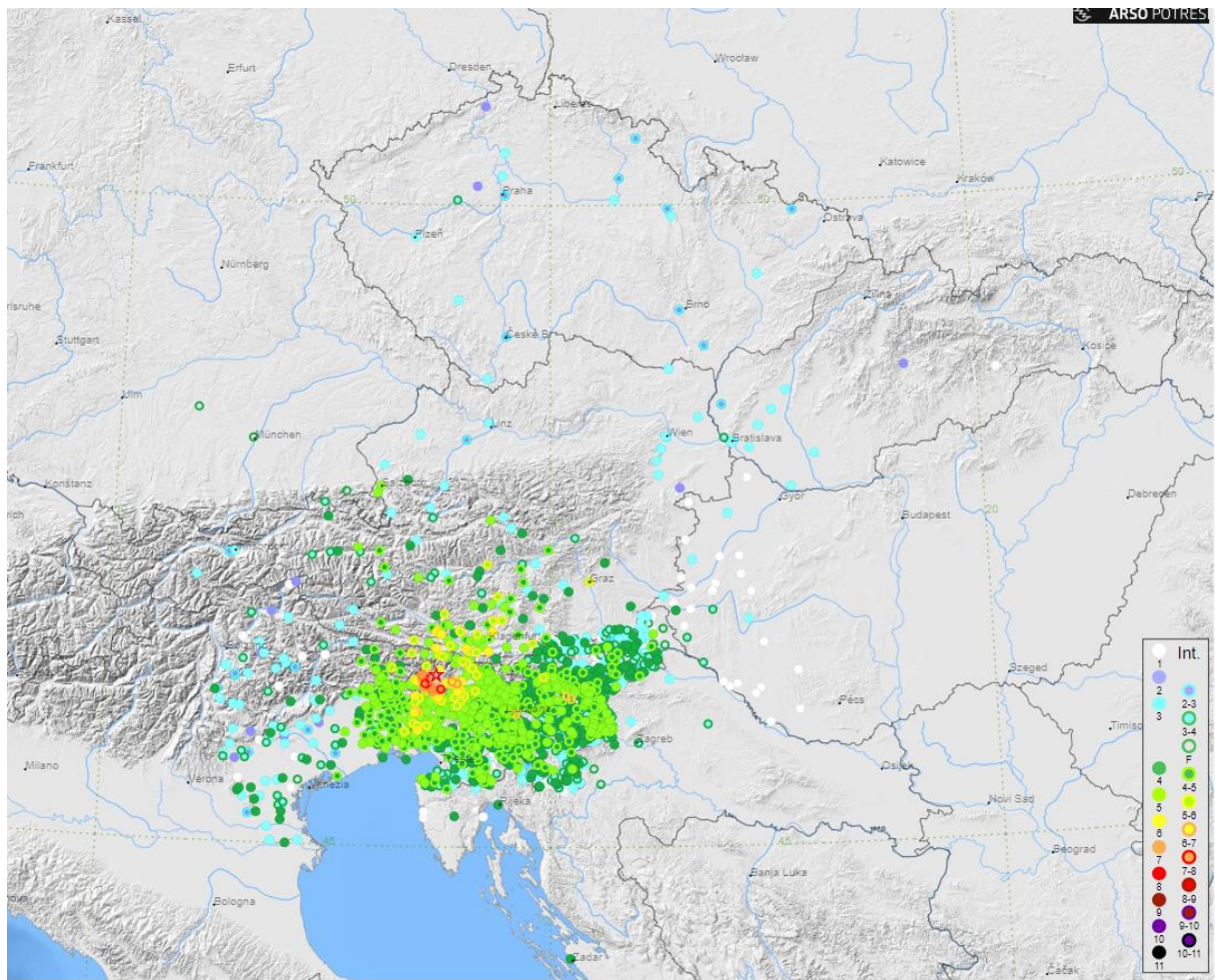

Med največjimi skalnatimi podori ob potresu 12. aprila 1998 so bili podori iz Osojnice. Vrh gore je dobesedno razklalo, saj so podori v dolino zgrmeli na treh pobočjih. (Makroseizmični arhiv, ARSO)

Klinasti podor s Šije nad dolino Lepene. (Makroseizmični arhiv, ARSO)

Karta intenzitet (EMS-98) za potres 12. aprila 1998.